

Participatieverslag omgevingsvisie

eerste ronde: mei – oktober 2023

Inhoudsopgave

1. Introductie.....	3
2. Belangrijkste conclusies.....	4
2.1. Er is grote bereidheid om mee te denken over de toekomst van Nissewaard.....	4
2.2. Inwoners van Nissewaard wonen met plezier in de gemeente.....	5
2.3. Meer aandacht voor woningaanbod en bereikbaarheid	
2.4. Het landelijk gebied heeft waarde.....	7
3. Toelichting en verantwoording participatieaanpak.....	8
4. Bijlagen.....	10

1. Introductie

Nissewaard heeft alles wat je wilt. Sport en ontspanning. Moderne architectuur en mooie dorpskernen. Sfeervol dineren en een patatje met. Sportverenigingen en uitgaansgelegenheden. Boerderijwinkeltjes, grote winkelketens en de Boekenberg. De stad en de natuur zijn altijd dichtbij. Maar, Nissewaard is nog lang niet af. Het kan nog beter, leuker, spannender.

Om Nissewaard een nog fijnere plek te maken gaan we samen aan de slag. Zodat Nissewaard ook straks een gemeente is waar het goed leven, opgroeien en verblijven is en een plek blijft waar iedereen zich thuis voelt. Daarom moeten er nu al belangrijke keuzes gemaakt worden. Dat leggen we vast in een omgevingsvisie. Die omgevingsvisie maakt de gemeente samen met inwoners, ondernemers, organisaties en andere betrokken partijen.

Om dit te bereiken is een breed participatietraject opgezet. Samen met inwoners, ondernemers, organisaties en andere betrokken partijen hebben we het gesprek gevoerd over de toekomst van onze leefomgeving. Dit deden we onder andere door middel van een digitale vragenlijst, 16 praat-mee momenten in verschillende wijken en dorpen en een stakeholderbijeenkomst.

Dit participatieverslag geeft een overzicht van wat er is opgehaald. Met deze inbreng gaan we als gemeente aan de slag om de omgevingsvisie op te stellen. Daarna gaan we opnieuw met inwoners en andere betrokken partijen in gesprek, om de omgevingsvisie te bespreken en waar nodig te verbeteren.

We willen alle inwoners en stakeholders van Nissewaard bedanken voor hun waardevolle inzichten, ideeën en vooral hun betrokkenheid bij de toekomst van hun gemeente. We zijn er nog niet! In 2024 komen we bij u terug om te toetsen of we op de juiste weg zitten. We hopen u dan weer te zien voor een goed vervolgesprek over de toekomst van Nissewaard!

2. Belangrijkste conclusies

De grote betrokkenheid van de inwoners van Nissewaard bij de toekomst van hun gemeente heeft tot veel inbreng geleid. Alle opbrengsten zijn in meer detailniveau opgenomen in de bijlagen. Dit hoofdstuk vat de belangrijkste conclusies samen van het doorlopen participatietraject.

2.1. Er is grote bereidheid om mee te denken over de toekomst van Nissewaard

In mei, juni en juli 2023 is op verschillende manieren het gesprek aangegaan met inwoners uit de gemeente Nissewaard. Er heeft online een vragenlijst open gestaan van 9 mei tot en met 8 juli. Maar liefst 1377 inwoners hebben de digitale vragenlijst ingevuld en bijna 600 inwoners zijn het gesprek aangegaan tijdens de praat-mee momenten. Ook hebben 52 lokale stakeholders meegedacht over de toekomst van Nissewaard tijdens een bijeenkomst in de Stoep en hebben meer dan 275 leerlingen van basisscholen mee kunnen denken. De bereidheid om mee te denken vanuit inwoners en stakeholders laat een grote betrokkenheid zien bij de toekomst van Nissewaard.

Deze grote bereidheid, in combinatie met de inzet van de brede communicatiecampagne en verschillende participatiemiddelen, heeft ervoor gezorgd dat we de “stille meerderheid”¹ hebben kunnen bereiken en spreken. Vanuit alle wijken en dorpen hebben inwoners meegedacht.

Afbeelding 1: Stakeholdersbijeenkomst 27 juni

Voor de online vragenlijst is een representativiteitstoets gedaan. Hierin is getoetst of de verdeling van de respondenten, de inwoners die de online vragenlijst hebben ingevuld, over de verschillende wijken en dorp representatief is voor de inwonersverdeling in de gemeente Nissewaard. Uit deze toets blijkt dat de verdeling van de respondenten statistisch representatief is voor de verdeling van de gemeente Nissewaard.

Wie hebben we nog gemist?

Inwoners van alle leeftijdsgroepen hebben van zich laten horen. Wel zien we zowel bij de vragenlijst als bij de praat-mee momenten dat ouderen vanaf 75 jaar minder goed zijn bereikt ten opzichte van de andere leeftijdsgroepen. Bij de stakeholders zien we dat ondernemers ondervertegenwoordigd aanwezig waren. Tot slot gaan we verder aan de slag met jongerenparticipatie via onder meer het Jongerenpanel en de kindergemeenteraad.

¹ De stille meerderheid is de groep inwoners tussen de 25-55 jaar die lastig te bereiken is via vragenlijsten of bijeenkomsten. Zij zijn minder geneigd om te reageren. Door de plekken te bezoeken waar zij zijn, wordt actief contact met deze groep gezocht.

2.2. Inwoners van Nissewaard wonen met plezier in de gemeente

Over het algemeen wonen de inwoners graag in Nissewaard. Dit percentage ligt in de dorpen (91%) hoger dan in de wijken van Spijkenisse (83%). Aan de participanten is gevraagd hoe zij de verschillende aspecten van hun dorp of wijk waarderen. Deze waardering verschilt per wijk en dorp, maar er zijn een aantal aspecten die overwegend meer of minder gewaardeerd worden.

Wat wordt er gewaardeerd?

Uit de gesprekken tijdens de praat-mee momenten en de vragenlijst valt een ding op: de respondenten waarderen de **groene omgeving** en de mogelijkheden van het landelijk gebied. Van recreëren in de Bernisse tot het uitzicht vanuit de woning - de natuur in de buurt is voor veel inwoners een belangrijke reden waarom zij met plezier in Nissewaard wonen. Over groen, natuur en recreatie valt uit de gevoerde gesprekken wel op dat er in Spijkenisse behoefte is aan vergroening van het straatbeeld.

Ook **sociaal contact** en de mate van **kindvriendelijkheid** van de wijk of het dorp wordt hoog gewaardeerd in Nissewaard, waarbij de waardering in de dorpen nog iets hoger ligt dan in de wijken van Spijkenisse. In de dorpen wordt men daarnaast blij van **veiligheid** en **uitstraling**. In de wijken van Spijkenisse wordt juist het **voorzieningsniveau** (sport, zorg, onderwijs en cultuur) gewaardeerd. Dit geldt vooral voor de wijken Maaswijk, Vierambachten en Vogelenzang.

2.3. Meer aandacht voor woningaanbod en bereikbaarheid

“Met welk thema ga jij als eerste aan de slag als jij het voor het zeggen hebt voor de toekomst van Nissewaard?”

We vroegen het de inwoners van Nissewaard. Het thema **bereikbaarheid**² kwam als belangrijkste thema uit de bus, gevolgd door **woningaanbod**. Zo gaven bijna 70% van de respondenten van de online vragenlijst deze thema's de hoogste prioriteit om mee aan de slag te gaan.

Over het **winkelaanbod** zijn de meningen verdeeld, maar vooral in de dorpen (met uitzondering van Heenvliet) en in de wijken Schiekamp en de Vierambachten is dit een belangrijk punt.

Afbeelding 2: Spijkenisserbrug

Als het gaat om woningen is er vooral behoefte aan woningen voor alleenstaanden, jongeren, ouderen en jonge gezinnen. Op de vraag waar er gebouwd moet worden is verdeeld gereageerd. Over het algemeen geven respondenten de voorkeur aan het realiseren van woningen in leegstaande panden, met name in de kernen.

Uit de online vragenlijst blijkt dat veel respondenten de bereikbaarheid van hun wijk of dorp gemiddeld tot hoog waarderen. Toch komt dit thema uit de bus als een van de belangrijkste aandachtspunten voor de gemeente Nissewaard. Dit kan vooral wijzen op zorgen onder inwoners over de bereikbaarheid van Nissewaard ten opzichte van de regio. Zo werkt een groot deel (>50%) van de respondenten buiten de gemeente Nissewaard. Deze respondenten geven echter dikwijls ook aan bereid te zijn meer te reizen, zolang de bereikbaarheid maar goed is. In de kernen is tijdens de pop-up participatie meermaals benoemd dat het OV te wensen overlaat. Er is behoefte aan een betere OV-verbinding tussen de kernen en Spijkenisse, ook buiten spijtijden, zodat jongeren zich in de avonden nog makkelijk kunnen verplaatsen.

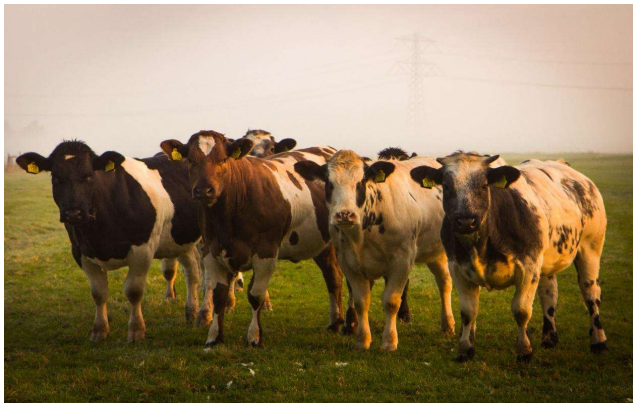
² Op het moment dat de enquête werd gehouden waren veel wegen opgebroken voor werkzaamheden. Dit kan van invloed zijn op het resultaat.

2.4. Het landelijk gebied heeft waarde

Het grootste gedeelte van de respondenten komt regelmatig (58%) of af en toe (32%) in het buitengebied om te wandelen, te fietsen of te ontspannen. Aan de respondenten is ook gevraagd wat ze belangrijk vinden voor het landelijk gebied voor de toekomst. Het open landschap en de natuur komen naar voren als de belangrijkste aspecten. Zo geeft bijna de helft van de respondenten aan het belangrijk te vinden dat het open landschap in stand moet worden gehouden.

Respondenten laten zien graag gebruik te maken van het landelijk gebied, toch laat de opbrengst van de participatie ook zien dat dit gebied aandacht vraagt in de toekomst. De volgende aspecten kwamen naar voren uit de praat-mee momenten, de vragenlijst en de stakeholderbijeenkomst:

- Volgens respondenten en stakeholders worden de mogelijkheden van het landelijk gebied niet altijd optimaal benut. Zo mag recreatie meer gefaciliteerd worden. Er is bijvoorbeeld behoefte aan kanoverhuur in de Bernisse.
- Er is gesproken over hoe er meer verbinding kan komen tussen de dorpen, Spijkenisse en het landelijk gebied. Bijvoorbeeld door betere infrastructuur, meer recreatieve bestemmingen, maar ook door het kopen van lokaal voedsel te stimuleren. Volgens de respondenten en stakeholders leidt verbinding tot meer wederzijds begrip. Het geeft ook inwoners nog meer de gelegenheid om te ontspannen en te bewegen in het bijzondere en open landschap van Voorne-Putten.
- Uit de stakeholdersbijeenkomst bleek een grote behoefte én bereidheid om samen te werken in de uitdagingen met betrekking tot water, bodem en biodiversiteit. De vruchtbare bodem en het ondernemerschap van veel agrarische bedrijven zijn daarvoor de basis.
- Als het gaat over de belangrijkste vraagstukken voor het landschap noemen respondenten de openheid van het landschap, de natuur, een toekomst voor boerenbedrijven en rekening houden met klimaatveranderingen. Slechts een beperkt aantal respondenten noemt ook het bouwen van woningen of de opwek van duurzame energie in het landschap.

Afbeelding 3: Koeien in het landschap van Bernisse

3. Toelichting en verantwoording participatieaanpak

Communicatie en participatie gaan hand in hand. In dit hoofdstuk zijn de communicatie- en participatie-activiteiten die zijn doorlopen toegelicht. Vervolgens wordt er een blik geworpen op het vervolg.

Communicatiecampagne

In de herkenbare stijl van 'Maak het jouw Nissewaard' is ingezet op een crossmediale³ campagne vanaf mei tot en met juli 2023. Om zoveel mogelijk mensen te bereiken is een sterke mix van on- en offlinemiddelen gebruikt, zoals abri's, digiborden, een bioscoopreclame, een persbericht, sociale media en posters op bekende, lokale plekken. In de afbeelding hiernaast zijn de resultaten van deze campagne weergegeven.

Participatie - mei, juni en juli

Met de volgende middelen is in de maanden mei, juni en juli zoveel mogelijk inbreng van inwoners voor de omgevingsvisie opgehaald.

- Om gevoel te krijgen bij wat Nissewaard voor gemeente is, en wie haar inwoners en bijzondere plekken zijn, gingen we al vroeg in het proces "de straat op". Op 7 april ging de *Urban Detective* op pad om voorbijgangers, ondernemers en vrijwilligers te vragen naar hun beeld van de toekomst van Nissewaard. Dit is vastgelegd in een [video](#). Daarnaast zijn aan het begin van het proces gesprekken gevoerd met belangrijke, lokale stakeholders in Nissewaard⁴. We vroegen hen hoe we hen en hun achterban konden betrekken bij het opstellen van de omgevingsvisie.
- Op de **projectwebsite** www.toekomstnissewaard.nl zijn alle participatiemomenten aangekondigd en is alle opgehaalde inbreng tijdens de praat-mee momenten teruggekoppeld.
- Op 16 verschillende **praat-mee momenten** en locaties is actief de interactie met de buurt gezocht. We zijn in gesprek gegaan over hun dromen, wensen en zorgen over de toekomst van Nissewaard. We waren daar waar de mensen zijn: op de markt, tijdens drukbezochte evenementen of op de parkeerplaats voor de wekelijkse boodschappen. Een kaart met locaties is opgenomen in de bijlage. Ook is er een praat-mee moment georganiseerd met de gemeenteraad tijdens een themasessie over de omgevingsvisie.
- Met de lancering van de projectwebsite ging een **vragenlijst** online. Deze heeft twee maanden, tot 8 juli, opengestaan. De vragenlijst ging in op de verschillende thema's in de fysieke leefomgeving.
- Op 27 juni organiseerden we een **stakeholdersbijeenkomst** in theater de Stoep. De uitnodiging is breed gedeeld, alle ondernemers, verenigingen en organisaties mochten zich aanmelden. We gingen op zoek naar een gezamenlijke visie. Dat gebeurde in verschillende groepen, ingedeeld per deelgebied: Spijkenisse, dorpen en het buitengebied. Om te voorkomen dat bepaalde stakeholders in dezelfde periode door de gemeente voor meerdere bijeenkomsten zouden worden uitgenodigd is de stakeholderbijeenkomst gecombineerd met de bijeenkomst voor het sportakkoord / brede SPUK.
- In oktober zijn we langsgedaan bij verschillende basisscholen in Spijkenisse. Meer dan 275 leerlingen hebben mee kunnen denken over hun toekomst en de toekomst voor de gemeente Nissewaard. Daarnaast is er gesproken met het jongerenpanel.

FEITEN EN CIJFERS: Communicatie

Wat hebben we bereikt?

- Bereik social media (advertenties): 264.416 weergaven
- Bereik social media (natvie): 47.565 weergaven
- Bereik display advertenties: 165.858 vertoningen
- Websites waarop de advertenties zijn weergegeven: ad.nl, marktplaats, telegraaf.nl, rijnmond.nl, rthnieuws.nl, weer.nl, fri2.nl, wielerflits.nl, buienradar.nl, voetbalzone.nl, soccernews.nl, nu.nl, msn.com en apps zoals ad, nu.nl 9292, autoscout, marktplaats en de telegraaf. Dit allemaal met een regionale insteek op Nissewaard.

Wat levert het op?

- Clicks naar landingspagina via social advertenties: 2.426
- Clicks naar website via banners op website: 270
- Aantal native berichten op kanalen van de gemeente: 18
- Aantal reactie op instagram stories: 500

Afbeelding 4: Feiten en cijfers communicatie

³ In een crossmediale aanpak treedt 'kruisbestuiving' op tussen verschillende media; boodschappen en kanalen zijn zo op elkaar afgestemd dat ze elkaar versterken.

⁴ JOZ, jongerenpanel, vertegenwoordiging huurdersraden Spijkenisse (bestuur Leeuw van Putten), alle kernplatformen (Geervliet, Heenvliet, Hekelingen, Simonshaven, Zuidland, Abbenbroek), vertegenwoordigers van vrije tijd en cultuur (Top Voorne Putten, Domein de Vier Ambachten), Sociaal Cultureel Werk Platform Nissewaard, de bestuurders van de woningbouwcorporaties.

De opbrengst van de activiteiten is hieronder weergegeven.

FEITEN EN CIJFERS: Participatie

- Ca. 600 mensen gesproken tijdens de pop-up participatie
- 1377 ingevulde vragenlijsten
- 1 themasessie over de omgevingsvisie met de gemeenteraad
- 1 interactieve bijeenkomst met ca. 60 stakeholders
- 1 [video](#)
- Verkennende gesprekken met 7 lokale stakeholders
- 15 verkennende gesprekken op straat en met lokale helden waarvan een deel op camera is vastgelegd door de Urban Detective.

Afbeelding 5: Opbrengst participatieactiviteiten

De opbrengsten van alle hierboven genoemde participatie zijn in meer detail terug te vinden in de bijlage.

Vervolg

De inbreng zoals weergegeven in dit participatieverslag wordt verder geanalyseerd en krijgt een plek in de omgevingsvisie. Ook biedt een analyse van de inbreng inzicht in welke thema's we nog extra inbreng nodig hebben en welke doelgroepen we nog beter willen bereiken en welke middelen we daarvoor in kunnen zetten.

In het tweede of derde kwartaal van 2024 leggen we de omgevingsvisie voor aan inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties. Wij toetsen of zij zich hierin kunnen herkennen. Waar nodig scherpen we dit nog aan. Via de website en lokale communicatiekanalen nodigen we inwoners en andere stakeholders uit voor de bijeenkomsten.

Vervolgens gaat de omgevingsvisie het formele traject van besluitvorming in. Naar verwachting leggen we na de zomer van 2024 de omgevingsvisie ter vaststelling voor aan de gemeenteraad.

Stappen	
Q1 2023	<ul style="list-style-type: none">• Voorbereiden
Q2/Q3 2023	<ul style="list-style-type: none">• Eerste participatieronde (resultaten in dit verslag)
Q4 2023 - Q2 2024	<ul style="list-style-type: none">• Verwerken opbrengst uit eerste participatieronde in eerste opzet
Q2/Q3 2024	<ul style="list-style-type: none">• Terugkoppeling aan iedereen die heeft mee gedaan: herkent u zich hierin?
Q4 2024	<ul style="list-style-type: none">• Verwerken van alle inbreng uit de terugkoppeling tot definitieve visie.• Start besluitvorming.

Afbeelding 6: Vervolg

4. Bijlagen

In de bijlagen wordt dieper ingegaan op alle uitkomsten die uit de verschillende participatiemethoden naar voren komen. Dit wordt gedaan in twee losse bijlagen:

1. *Bijlage 1: Uitkomsten online vragenlijst.* In deze bijlage kan de vragenlijst terug worden gevonden en worden de uitkomsten weergegeven voor heel Nissewaard en per deelgebied (wijk of dorp).
2. *Bijlage 2: Uitkomsten fysieke participatie.* In deze bijlage kunnen alle uitkomsten voor de overige (fysieke) participatiemethoden teruggevonden worden. Namelijk de pop-up participatie, de stakeholdergesprekken, uitkomsten per thema en de jongerenparticipatie.